

In memoriam Rab János

2007. augusztus 6-án egy budapesti kórházban elhunyt dr. Rab János, az etnobotanikai kutatások jeles művelője.

Rab János 1945. november 19-én született Galgahévízen. Szülei az Arad megyei Pécskára költöztek, ott végezte elemi és középiskoláit. 1963-ban felvételizett a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem biológia szakára, amit 1968-ban végzett el. Már egyetemi évei alatt kitűnt szorgalmával, lelkiismeretességével, legendás precizitásával és munkabíráásával, ezért a kari tanács kutatói munkakörbe javasolta.

Sajnos, kutatói állás nem állt rendelkezésre, de őt ez nem zavarta, hiszen az egyetemi évek alatt végig a Székelyföldre készült, minden szabad idejében az Orbán Balázs kötetait forgatta.

Csíksszentgyörgyre nevezték ki tanárnak, majd Csomafalván és Gyergyószentmiklóson, a Salamon Ernő Líceumban volt megbecsült oktató. 1989-ben családjával áttelepült a Pest megyei Ócsára, s rövid ideig a szomszédos Felsőpakonyban is tanított.

Egyetemi évei alatt a levélbogarakat tanulmányozta, majd a Székelyföldre kerülve ifj. Szabó T. Attila és Péntek János hatására áttért az etnobotanikai kutatásokra, ezen a területen kimagasló eredményeket ért el. Kutatásait a Gyimesek etnobotanikai felméréssel kezdte, majd a Gyergyói-medence népi növényneveit, a népi gyógyászati felhasználásukat kutatta lankadatlan szorgalommal, s közben összegyűjtötte a felmért területek helyneveit is. Eredményeit a Népismereti Dolgozatok, a Gyógyszerészet, a Nyelv- és Irodalomtudományi Közlemények, az Élet és Tudomány, valamint német, illetve angol nyelven a Stapfia folyóirat és a Cordoba-i Első Nemzetközi Etnobotanikai Kongresszus kiadványa közölte.

Doktori disszertációját 1994 márciusában védte meg a pécsi Janus Pannonius Tudományegyetemen, Etnobotanikai kutatások Gyergyóban címmel.

Oktatással, neveléssel, világnézeti problémákkal kapcsolatos írásai jelentek meg a Korunkban és a Tanügyi Újságban. Számos ismeretterjesztő cikket, recenziót publikált a Falvak Népében. Kiváló tanár volt, hatalmas

ismeretanyagát szeretettel osztotta meg tanítványaival, kirándulások, versenyek szervezésére is tellett erejéből, tanulóit a kutatási tevékenységbe, sőt az eredmények feldolgozásába, közlésébe is bevonta. Diákjai, kollégái egyaránt szerették és nagyra becsülték.

Sajnos, rohamosan elhatalmasodó betegsége felőrölte fizikai erejét, s bár szellemi képességei szinte az utolsó időkig épen maradtak, életművét nem tudta befejezni, így választott hazájában nem tudta kivívni azt az elismerést, amit hatalmas tudása, kivételes emberi kvalitásai alapján megérdemelt volna.

Szerencsésnek mondhatom magam, hogy az egyetemi évek alatt a szobatársa lehettem, s az akkor szövődött barátságunk az utolsó pillanatig kitartott. Mindazok, akik ismertük, s szerettük őt, megőrizzük szívünkben az emlékét.

Önálló kötetei az *Élet és energia* (Dacia Könyvkiadó, Kolozsvár, 1986), *Népi növényismeret a Gyergyói medencében* (Pallas Akadémia Kiadó, Csík-szereda, 2001) könyvek. **Társszerzője** az R. Várkonyi Ágnes és Kósa László szerkesztette *Európa híres kertje* (Orpheusz, Budapest, 1993), és a *Pannon enciklopédia: Magyarország növényvilága* (Dunakanyar 2000 Könyvkiadó Kft., Budapest, 2000) című köteteknek, valamint a Somogyi Ágota és szerzőtársai által írt *Energia és élet* című, a budapesti Közgazdasági Politechnikum számára készült tankönyvnek.

Wilhelm Sándor